

Iisalmen Autotilaus Oy
Valimokatu 2
74120 Iisalmi

SELVITYSPYYNTÖ LIITTYEN KIINTEISTÖLLÄ KALLIOHARJU 140-407-30-41 TAPAHTUNEeseen ÖLJYVAHINKOON (Dnro IIS/43/11.01.00.06/2023)

ASIA

Kiinteistöillä Kallioharju 140-407-30-41 on 31.12.2032 saakka voimassa oleva maa-aineslupa (Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta 14.12.2022 §84) ja toistaiseksi voimassaoleva ympäristölupa louhinnalle ja murskaukselle (Ylä-Savon seudun kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristölautakunta 26.8.1998 §108).

28.8.2025 Iisalmen Autotilaus Oy:lta ilmoitettiin lupien valvojalle, että alueella on tapahtunut öljyvahinko, mutta tarkkaa ajankohtaa tai tietoa tapahtumasta ei ole. Alueelta on ajettu 27.8.2025 kalliomursketta Iisalmeen Marjahakaan ST1-työmaalle ja siellä on havaittu murskeesta lähtevä öljyn haju. Murskaus on tehty talvella 2024-2025. Murskeet on ajettu takaisin kasalle työmaalla odottamaan näytteenottoa.

Ympäristönsuojelutarkastaja on ilmoittanut sähköpostilla 28.8.2025 Iisalmen Autotilaukselle, että kasalla olevat murskeet tulee peittää, ettei niitä pääse tulemaan valumia työmaalle ja sen ympäristöön. Kasat on peitetty sekä työmaalla että Kallioharjussa (havainto 2.9.2025).

Lupamääräykset

Ympäristöluvan (Ylä-Savon seudun kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristölautakunta 26.8.1998 §108) lupamääräysten mukaisesti:

3. Murskausaseman ja aggregaatin alla (kohdat, joissa on öljyä) oleva maaperä tulee tiivistää läpäisemättömäksi 0,3 metrin tiiviillä savikerroksella ja muovikalvolla tai vastaavalla tavalla. Tiivistyskerroksen on oltava niin laaja-alainen, että aggregaatin polttoaineputki on kokonaisuudessaan tiivistetyllä alueella. Muulla vastaavalla tavalla tehtävästä suojauksesta on esitettävä suunnitelma ympäristöosaston hyväksyttäväksi ennen suojausten tekemistä (TeSL 10§ ja TeSa 2§).

4. Käytettävät polttoaineet on varastoiva joko kaksivaippaisissa säiliöissä tai suljetuilla vuotoaltailla varustetuissa säiliöissä. Säiliöiden alla oleva maaperä tulee tiivistää 0,3 metrin tiiviillä savikerroksella ja muovikalvolla tai vastaavalla tavalla. Tiivistyskerroksen on oltava niin laaja-alainen, että säiliöiden täyttö voidaan tehdä tiivistetyllä alueella. Muulla vastaavalla tavalla tehtävästä suojauksesta on esitettävä suunnitelma ympäristöosaston hyväksyttäväksi ennen suojausten tekemistä (TeSL 10§ ja TeSa 2§).

10. Ennen murskaustoiminnan aloittamista ja välittömästi sen päätyttyä (koskee toimintajaksoja) on toiminnanharjoittajan tehtävä ilmoitus ympäristölupaa valvovalle

viranomaiselle. Ympäristölupa on saatettava urakoitsijoille tiedoksi ja noudatettavaksi (TeSL 10§).

12. Vahinkotapauksesta, kuten polttoaine- tai öljyvuodoista, on välitettävästi ilmoitettava ympäristölautakunnalle, paloviranomaiselle sekä Pohjois-Savon ympäristökeskukselle ja toiminnanharjoittaja on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin saastuneen maa-aineksen poistamiseksi. (TeSL 10§).

Maa-ainesluvan (Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta 14.12.2022 §84) lupamääräysten mukaisesti:

14. Toiminnasta ei saa aiheutua pohjaveden ja maaperän pilaantumisen vaaraa. Haitta-aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa käyttäen. Toiminnassa on noudatettava voimassaolevan ympäristöluvan määräyksiä.

15. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

16. Kaikissa käytettävissä polttoainesäiliöiden jakelulaitteistoissa tulee olla ylitäytönesto ja laponesto. Säiliöiden täyttöputket ja jakelulaitteet on oltava lukittuna, kun alueella ei työskennellä. Säiliöiden täytöt on tehtävä valvotusti.

17. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee pääsääntöisesti tehdä muualla kuin ottamisalueella. Mikäli alueella on tarpeen tehdä koneiden huoltoja, tulee käyttää imeytysmattoja tai vastaavia alustoja, jotka estävät polttonesteiden pääsyn maaperään. Alueella ei saa tarpeettomasti säilyttää koneita tai laitteita.

18. Luvan haltijalla tulee olla toimintasuunnitelma vahinkotapausten varalle. Vahinkotapauksista, kuten poltto- tai voiteluainevuodoista, on välittömästi ilmoitettava valvovalle viranomaiselle, pelastusviranomaiselle ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut ympäristölle haitalliset aineet on kerättävä välittömästi talteen. Öljyvuotojen varalta on oltava käytössä imeytysainetta ja säilytyspaikka öljyyntyneelle maa-ainekselle. Alueella tulee olla varattuna koko ajan öljyn torjuntaan tarkoitettua imeytysainetta. Kaikille alueella työskenteleville on annettava selkeät toimintaohjeet vahinkotapausten varalle.

25. Vedenjakajan eteläpuoliselle alueelle tulee asentaa öljyisten näytteiden ottoon soveltuva pohjaveden tarkkailuputki. Pohjavesiputkesta on tehtävä asianmukainen putkikortti. Pohjavesiputki on pidettävä lukittuna ja säilytettävä toimintakunnossa myös maa-ainesten ottamistoiminnan päättymisen jälkeen.

Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava vähintään 2 kertaa vuodessa alueelle asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta sekä talousvesikäytössä olevasta lähdekaivosta kiinteistöllä Ruokolampi (140-407-34-18).

Pohjaveden laatu näytteet tulee ottaa pohjaveden havaintoputkesta ja talousvesikäytössä olevasta lähdekaivosta ennen toiminnan aloitusta, säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa) sekä toiminnan loputtua.

Tarkkailusta on pidettävä kirjaa. Pohjaveden pinnankorkeus- ja laatu tulokset tulee toimittaa lupaa valvovalle viranomaiselle, terveydensuojeluviranomaiselle sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselle heti tulosten valmistuttua.

Toiminnan vaikutuksia seurataan pohjavedestä seuraavin laatu parametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-C40 ja bensiinijakeet C5-C10).

26. Toiminnan pintavesivaikutuksia tulee tarkkailla ottamisalueen selkeytysaltaasta lähtevästä vedestä ennen toiminnan aloittamista ja sen jälkeen kolmen vuoden välein. Viranomainen voi tarvittaessa määrätä tiheämmästä näytteenotosta. Tarkkailutulokset tulee toimittaa tiedoksi valvovalle viranomaiselle, Pohjois-Savon ELY-keskukselle sekä terveydensuojeluviranomaiselle.

Pintavesinäytteistä tulee analysoida vähintään pH, lämpötila, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, rauta, kloridi, sulfaatti, nitraatti, ammoniumtyppi, nitraattityppi, nitriittityppi, CODMn ja öljyhiilivedyt jaoteltuina kevyisiin (C5-C10) ja raskaisiin (C10-C40).

SELVITYSPYYNTÖ

Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa tapahtuneen vahingon vuoksi selvitys Ylä-Savon ympäristöautakunnalle lupamääräyksen noudattamiseen liittyen ja vastata seuraaviin kohtiin:

- 1) Louhinta- ja murskausjaksot talvella 2024-2025 ja niiden toimintajaksoraportit
- 2) Louhitut ja murskatut määrät
- 3) Louhinnan ja murskauksen aikana kulutetun polttoaineen määrä kullakin jaksolla
- 4) Polttoaineiden varastoinnin maaperäsuojaukset louhinta- ja murskausjaksoilla
- 5) Minne muualle öljyllä likaantuneesta murskekasasta on toimitettu kiviaineksia (kuormakirjanpito)?
- 6) Selvitys tapahtuneesta ja sen huomaamisesta
- 7) Selvitys tehdyistä jatkotoimista vahingon jälkeen
- 8) Pintavesien selkeytysaltaasta tulee ottaa vesinäyte mahdollisimman pian ja toimittaa tulokset valvojalle heti niiden valmistuttua
- 9) Alueella olevasta pohjaveden tarkkailuputkesta sekä talousvesikäytössä olevasta lähdekaivosta tulee ottaa vesinäytteet mahdollisimman pian ja toimittaa tulokset valvojalle heti niiden valmistuttua

**Pyydetty tiedot ja selvitys tulee toimittaa Ylä-Savon ympäristölautakunnalle
25.9.2025 mennessä** osoitteeseen ymparistonsuojelu@iisalmi.fi tai postitse
osoitteeseen: Ylä-Savon ympäristölautakunta, PL 10, 74101 IISALMI.

Asia viedään tiedoksi Ylä-Savon ympäristölautakunnalle.

Maarit Walta
ympäristönsuojelutarkastaja
puh. 0400 144 453
s-posti: maarit.walta@iisalmi.fi

Tiedoksi Ylä-Savon ympäristölautakunta